

Der er en fremtid for landsbyerne.

Kommunalreformen, med by- og landzonenloven fra 1970, var redskabet, der skulle afvikle landsbyerne og udvikle byerne. Den politiske holdning på Christiansborg var, at velfærdssamfundet, der stod for døren, kun kunne skabes i bysamfund, hvor borgerne boede tæt, ikke på landet med en spredt bebyggelse.

Derfor blev Danmark i 1970 opdelt i landzone, byzone og sommerhusområder. I landzonen var kun landbrug, skovbrug og fiskeri tilladt. Alle andre erhverv og al anden udvikling, også bosætning, skulle være i byzone. Selv gamle landsbyerhverv som håndværk og småindustri skulle placeres i byzone.

Men for mange iværksættere, håndværk og småindustri er det for dyrt at etablere sig i byzone. Først skal familien have en bolig, f. eks. i et parcelhuskvarter. Så skal der købes en industrigrund af kommunen, bygges en hal, installeres inventar m. v. Og så har kreditgivningen for længst sagt nej.

Anderledes økonomisk overkommeligt ville det være, hvis iværksættere, håndværk og småindustri kunne etablere sig på landet, f. eks. i en nedlagt gård, med familien boende i stuehuset og med de tomme landbrugsbygninger som foreløbigt værksted og lager. Men får virksomheden på landet succes, og der bliver behov for udvidelser, siger planloven stop.

Det er ikke så sært, at Danmark har en af EUs laveste iværksætterprocent. En sådan bundplacering er til stor skade for erhvervslivet og samfundsøkonomien, koster titusinder af arbejdspladser, og gør det svært for landsbysamfundene at overleve som aktive og levende lokalsamfund.

Danmark har altid været et decentralt samfund, hvor der ikke er langt mellem borger og politiker, og hvor de kommunale enheder er overskuelige. Ganske almindelige borgere, der interesserer sig for samfundet, har kunnet deltage i den lokale debat og udvikling.

Men med de to kommunalreformer, i 1970 og 2007, er den kommunale verden blevet en anden. På fire årtier er vi gået fra at have ca. 15.000 folkevalgte sognerådsmedlemmer til i dag kun at have ca. 2.000 folkevalgte politikere. Og vi er gået fra at have 1388 sogne til i dag 98 storkommuner. Med så få politikere og så store kommuner har mange borgere mistet det kommunale engagement og den kommunale overskuelighed og er "gået hjem". Kommunalpolitikere er blevet ensomme og usynlige. Storkommunen er blevet en administrativ enhed uden folkelig identitet.

Men mange borgere i vore landsbyer og landdistrikter vil det anderledes. De ønsker at deltage i den lokale debat om deres landsbysamfundets fremtid. Og netop i landsbysamfundene er dette muligt. Beboerforeninger, borgerforeninger, landsbyråd, lokalråd og ildsjæle er aktive og arbejder ihærdigt på at skabe bosætning, nye arbejdspladser, vækst og udvikling i deres landsbysamfund.

Og mange, ikke mindst børnefamilier, vil gerne bo på landet og leve ”en blødere værdstiltværelse” i rolige og overskuelige omgivelser, med dyr, tryghed, frivillighed, medbestemmelse, et aktivt foreningsliv og et folkeligt fællesskab. Det er i lokalsamfundene, vi har vores identitet.

Og heldigvis er der i dag politisk vilje til at komme vore landsbysamfund til hjælp. Den kommunale og regionale valgkamp viser sit tydlige sprog. De opstillede kandidater siger og skriver dagligt om politisk støtte til vore hårdt prøvede landsbyer og landdistrikter. Der er en fremtid for landsbyerne.

Carsten Abild
Strandvejen 50
5450 Otterup
Landsbyerne i Danmark

